

beholdninger, som ligge i Pakhuse i de store Byer, ikke skulle beskattes, kan jeg ikke se, hvorfor Landmanden skal lide Uret paa den Maade, at hans Besætning og Inventar skal ind under Ejendomsskylden. Det vil ogsaa komme til at virke hemmende paa mange Forhold. Ejendomsskylden vil da absolut være en Begunstigelse for de store Gaarde, thi de store Gaarde have ikke forholdsvis den Besætning som de mindre, Husmænd, Parcellister, Gaardmænd osv. De sidste faa altsaa for saa vidt en langt større Ejendomsskyld forholdsvis end de store Gaarde. Det er desuden ogsaa en Skat paa Dygtigheden, og Folks Dygtighed og Vindskibelighed var dog noget af det, vi sidst skulle lægge Skat paa; men det bliver der i Virkeligheden gjort her; thi den Mand, der er dygtig og passer sine Ting, har jo meget større Inventar og Besætning end den, som muligvis sløser med det; men han faar sandelig, naar Inventar og Besætning skulle med ind under Ejendomsskylden, en større Ejendomsskyld end den, der sløser af, og for saa vidt kunne vi betragte det som en Skat paa Dygtigheden. Ejendomsskylden kan ogsaa i visse Egne af Landet — og der vil jeg pege paa den Del af Landet, som jeg har den Ære at repræsentere — komme til at spille en uheldig Rølle paa anden Maade. I Nordsjælland for Eksempel fedes der ikke saa faa Kreaturer, og den Mand, der feder Kreaturer i større Maalestok, maa selvfølgelig have en stor Besætning af Fedekvæg, Jeg kender Gaarde paa 40 Tdr. Land, der have indtil lige saa mange Kreaturer paa Stald, som de fede, og Malkekvæg ved Siden af. Men Ejeren af en saadan Gaard vil sandelig faa en betydelig Ejendomsskyld, fordi han netop er slaaet ind paa den Gren af Landbruget at fede og sælge og omsætte sin Besætning paa den Maade.

Der er andre Forhold, jeg nok vilde omtale, men jeg skal forbigaa dem, da de ere berørte af andre Talere, der have haft Ordet før mig. Jeg har kun et enkelt Punkt tilbage, som jeg gerne vilde afæske den højtærede Ministers Mening om. Der staaer i Lovforslaget om Ejendomsskyld § 14, at Ejendomsskylden forfalder til den og den Tid og opkræves efter de hidtil gældende Regler for kongelige Skatter paa faste Ejendomme. Hermed er naturligvis ment, at Ejendomsskylden skal betales paa Amtsstuen, og det er der vel ingen, der kan have noget imod, men nu er Forholdet jo i Grunden lidt underligt ude omkring paa Landet, idet mange af vore Godsejere have

usurperet sig en Ret, som egentlig slet ikke kan tilkomme dem. Det er saaledes, at det, der sælges fra Godsejerens Side og er solgt i de senere Aar, i en lang Aar-række næsten udelukkende er solgt til Arvefæste, og naar nu Godsejeren sælger Huse og Gaarde o. s. v., betinger han sig, at de kongelige Skatter fremdeles skulle betales paa Godskontoret. Han indbetaler saa naturligvis igen Skatterne paa Amtsstuen, og for saa vidt lides der jo ikke noget Tab, i hvert Fald ikke for Staten. Man skulde heller ikke synes, at det kunde blive nogen Vinding, og det bliver det maaske heller ikke. Men det har en anden Betydning, for Godsejeren kommer derved til at staa for en meget højere Skat til Amts- og Sognekommune, end han i Virkeligheden betaler, thi han kommer jo til at staa ikke alene for sine egne Skatter, men ogsaa for den Skat, som gennem ham fra Arvefæsterne indbetales til Amtstuen. Jeg kan egentlig ikke se, at det er stort andet end et Forfængelighedshensyn, der her bliver taget. Vedkommende Godsejer naar jo ikke andet end at komme til at figurere højere oppe paa Valglisten til Landstinget, men det kan maaske ogsaa have noget at betyde for Godsejerne, og det maa det formodentlig have; men at det virkelig har noget at betyde for Arvefæsterne, der paa den Maade maa indbetale deres Skatter til Godsejerne, kan ikke nægtes. Ikke blot blive de ringere stillede end Forpagtere, men de blive ogsaa to Gange om Aaret mindede om, at de ere Godsejernes Bønder, ved at de skulle paa Godskontoret og betale deres Skatter. Jeg kender nede fra den Egn, hvor jeg bor, et Eksempel paa, at en Mand, som havde en Ejendom, der var købt fra et større Gods med Forpligtelse til at indbetale Skatterne paa Godskontoret, kom til at staa lige paa Nippet til at miste sin Valgret til Landstinget; han mistede den ganske vist ikke, men det var kun ved et Tilfælde. Dette var kun fordi vedkommende ikke var noteret højt nok i Skat, medens der slet ikke kunde have været Tale om, at han kunde have mistet sin Valgret, hvis han havde betalt sine Skatter direkte paa Amtstuen. I dette Tilfælde skete der heldigvis intet, men der kunde godt tænkes Tilfælde, hvor en Arvefæster kunde miste sin Valgret derved. Forpagterne faa jo Valgret til Landstinget paa Grundlag af de Skatter, de betale til Stat og Kommune, enten det er kontraktmæssigt, eller hvordan det nu er, og saa synes jeg ogsaa en Arvefæster bør have